STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

LORRIS TOOLBOX Sada nástrojů pro vývoj a řízení robotů

Vojtěch Boček

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor SOČ: 18. Informatika

LORRIS TOOLBOX Sada nástrojů pro vývoj a řízení robotů

Autor: Vojtěch Boček

Škola: SPŠ a VOŠ technická,

Sokolská 1 602 00 Brno

Konzultant: Jakub Streit

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci vypracoval samostatně, použil jsem pouze podklady (literaturu, SW atd.) citované v práci a uvedené v přiloženém seznamu a postup při zpracování práce je v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Brně dne: 6.3.2013 podpis:

Poděkování

Děkují Jakubu Streitovi za rady, obětavou pomoc, velkou trpělivost a podnětné připomínky poskytované během práce na tomto projektu, Martinu Vejnárovi za informace o programátoru Shupito, panu profesorovi Mgr. Miroslavu Burdovi za velkou pomoc s prací a v neposlední řadě Bc. Martinu Foučkovi za rady a pomoc při práci s Qt Frameworkem. Dále děkuji organizaci DDM Junior za poskytnutí podpory.

Tato práce byla vypracována za finanční podpory JMK a JCMM.

Anotace

Tato práce popisuje sadu nástrojů pro vývoj a ovládání libovolného zařízení schopného komunikovat po sériové lince nebo TCP socketu.

Aplikace zastřešuje několik modulů. Každý modul je určen pro specifickou činnost – parsování a zobrazování dat, programování mikročipů atd.

Hlavním přínosem tohoto softwaru je, že výrazně urychluje, zpřehledňuje a zjednodušuje vývoj a testování aplikací pro mikročipy, typicky programování a řízení různých druhů robotů.

Klíčová slova: analýza dat, počítačový program, robot, grafické zobrazení, vývoj a testování aplikací

Annotation

This work describes a toolbox designed for developement and control of any device capable of connecting to serial port or TCP socket.

The application contains several modules. Each module is designed for one particular function – parsing and displaying data, programming microcontrollers etc.

Main asset of this software is quick, well arranged and simple developement and testing of applications for microcontrollers – typically programming and controlling various kinds of robots.

Key words: data analysis, computer program, robot, graphical interface, development and testing of applications

Obsah

Ú	vod		3					
	Poža	davky na aplikaci	3					
	Exis	tující programy	3					
	Poro	vnání aplikací	4					
1	Pop	is rozhraní	5					
	1.1	Web a repozitář programu	5					
	1.2	Struktura aplikace	6					
	1.3	Sezení	8					
	1.4	Automatická aktualizace	8					
2	Mod	dul: Analyzér	10					
	2.1	Filtrování dat	13					
	2.2	Widget: číslo	14					
	2.3	Widget: sloupcový bar	16					
	2.4	Widget: barva	16					
	2.5	Widget: graf	17					
	2.6	Widget: script	18					
	2.7	Widget: kolo	20					
	2.8	Widget: plátno	20					
	2.9	Widget: tlačítko a slider	21					
	2.10	Widget: vstup	22					
	2.11	Widget: status	23					
3	Mod	dul: Proxy mezi sériovým portem a TCP socketem	25					
4	Modul: Shupito							
	4.1	RS232 tunel	27					
5	Mod	dul: Terminál	28					
6	Příklady použití							
	6.1	Testování barevného senzoru	29					
	6.2	Testování enkodérů	30					
	6.3	Ladění PID regulátoru	31					
	6.4	Vývoj robota pro soutěž Eurobot 2011	32					

Závér	35
PŘÍLOHA A: Reference k widgetu script	37
Základní script	37
Dostupné funkce	38
Vytvoření widgetu	39
Dostupné funkce widgetů	40
Widget číslo	41
Widget sloupcový bar	41
Widget barva	42
Widget graf	42
Widget vstup	43
Pár věcí na které je třeba myslet	46
PŘÍLOHA B: Knihovny třetích stran	47
PŘÍLOHA C: Licence	47
PŘÍLOHA D: Reference	48
PŘÍLOHA E: Seznam obrázků	52

Úvod

Při stavbě robotů na robotické soutěže jsem se setkal s problémem zpracovávání dat z poměrně velkého množství senzorů (několik ultrazvukových měřáků vzdálenosti, enkodéry, které měří ujetou vzdálenost, tlačítka hlídající náraz do mantinelu, ...), které robot obsahuje, a jejich přehledného zobrazování.

Požadavky na aplikaci

Od programu vyžaduji tyto vlastnosti:

- Možnost zpracovávat data přicházející ze zařízení a přehledně je zobrazovat
- 2. Podpora co nejvíce formátů příchozích dat
- 3. Snadné a rychlé používání
- 4. Možnost běhu i na jiných systémech než je MS Windows
- 5. Co možná nejnižší cena
- 6. Snadná rozšířitelnost (ideálně otevřený zdrojový kód)
- 7. Nezávislost na další aplikaci (např. MS Office Excel)

Existující programy

Aplikací, které mají podobné určení (tj. vyčítání dat ze sériového portu a jejich zobrazování), jsem našel pouze několik. K dispozici jsou buď komerční aplikace, které stojí poměrně velké množství peněz (a přesto nesplňují všechny požadavky), anebo aplikace, které dokáží zobrazovat data pouze v jednom formátu – typicky graf.

- SerialChart[1] je open-source program¹ pro parsování a zobrazování dat přicházející ze sériového portu. Je jednoduchý a přehledný, dokáže však zobrazovat pouze graf a nastavení je třeba ručně napsat.
- WinWedge[2] je komerční program který dokáže zpracovávat data přicházející sériovým portem a zobrazovat je jako graf v MS Excel nebo ve webové stránce. Dokáže také posílat příkazy zpět do zařízení, má však horší ovládání a užší možnosti použití (hlavně kvůli nutnosti použít další program pro zobrazování). Je dostupný pouze pro MS Windows a základní verze stojí \$ 259.
- Advanced Serial Data Logger[3] je zaměřený primárně na export dat ze sériové linky do souboru, data dokáže zobrazovat pouze přeposláním do jiné aplikace (např. MS Office Excel), podobně jako WinWedge.
- StampPlot Pro[4] dokáže zobrazovat příchozí data ve widgetech zvolených uživatelem, má však komplikované ovládání, nemá otevřený zdrojový kód, je dostupný pouze pro MS Windows a pod verzí 7 nefunguje.

Porovnání aplikací

Následující tabulka shrnuje funkce a vlastnosti jednotlivých programů. Číslování požadavků odpovídá seznamu v kapitole "Požadavky na aplikaci".

Požadavky:	1	2	3	4	5	6	7
SerialChart	1	X	1	X	1	1	V
WinWedge	X	V	•	X	X	X	X
Advanced Serial Data Logger	X	V	•	X	X	X	X
StampPlot Pro	1	1	X	X	1	X	V

 $^{^{1}\}mathrm{Program}$ s otevřeným zdrojovým kódem

Z těchto důvodů jsem se rozhodl napsat vlastní aplikaci, která bude všechny výše uvedené požadavky splňovat.

1 Popis rozhraní

Svůj program jsem pojmenoval "Lorris", je vytvořený v C++ a využívá Qt Framework[5], což je multiplatformní framework, který mimo jiné umožňuje spustit aplikaci na více operačních systémech – testoval jsem na Debian Linux[6] (Wheezy, 64bit) a Windows 7.

1.1 Web a repozitář programu

GIT² repozitář programu jsem vytvořil na serveru GitHub[7], který kromě hostingu repozitáře poskytuje i několik dalších služeb, mezi nimi i hosting webu projektu. Na webu, který jsem vytvořil, jsou odkazy ke stažení spustitelných souborů pro Windows, popis programu, video s představením programu (6 min.), ukázky z programu (screenshoty) a návod ke zkompilování pro MS Windows a Linux.

- Repozitář: https://github.com/Tasssadar/Lorris
- Web (česká verze):
 http://tasssadar.github.com/Lorris/cz/index.html
- Web (anglická verze): http://tasssadar.github.com/Lorris/index.html
- Prezentace práce: http://www.sokolska.cz/soc-2012/bocek-vojtech-lorris-sada-nastroju-pro-robotiku/

V repozitáři nadále probíhá aktivní vývoj.

² GIT – distribuovaný systém správy verzí

1.2 Struktura aplikace

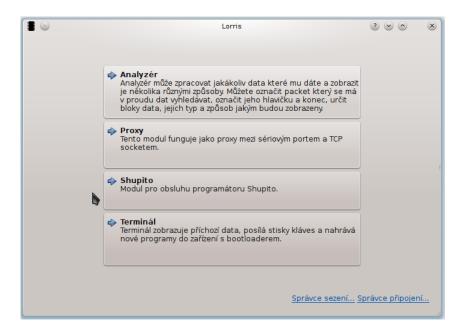
Program je navrhnutý jako modulární aplikace, aby mohl zastřešit několik samostatných částí, které však mají podobnou oblast použití. Základní část programu poskytuje připojení k zařízení (např. robot, deska s čipem) a ukládání nastavení aplikace, samotné zpracování dat probíhá v modulech, které jsou otevírány v panelech – podobně jako stránky ve webovém prohlížeči. Lorris umí otevřit několik oken zaráz a dokáže také rozdělit okno na několik částí, na obrázku 2 je nalevo modul analyzér a napravo terminál.

Možnosti připojení k zařízení:

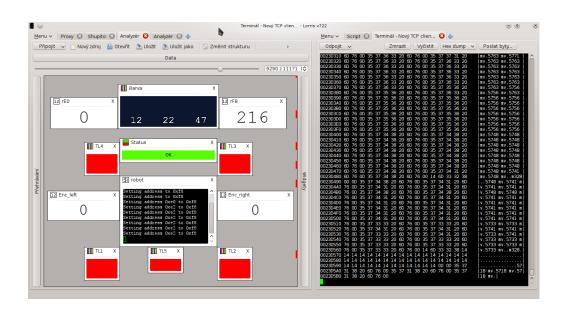
- Sériový port
- Shupito Tunel (virtuální sériový port, viz kapitola 4.1)
- TCP socket³
- Načtení dat ze souboru

Je možné mít připojeno více různých modulů na jedno zařízení.

³ Transmission Control Protocol – připojení přes internet.

Obrázek 1: Dialog vytvoření panelu

Obrázek 2: Ukázka rozdělení okna na více částí

1.3 Sezení

Lorris dokáže uložit vše, co má uživatel aktuálně otevřené (záložky, jejich uspořádání, informace o připojení, data jednotlivých záložek atd.), jako tzv. sezení (anglicky session). Sezení je možné později načíst a tímto se vrátit k předchozí práci. Lorris automaticky ukládá sezení před svým ukončením, takže když uživatel program znovu otevře, vše je ve stejném stavu jako když aplikaci opouštěl.

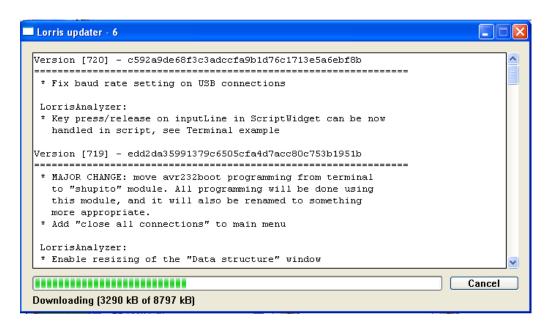
1.4 Automatická aktualizace

Lorris se pod Windows dokáže sama aktualizovat. Při spuštění kontroluje zda je dostupná nová verze a pokud ano, zobrazí uživateli malé upozornění:

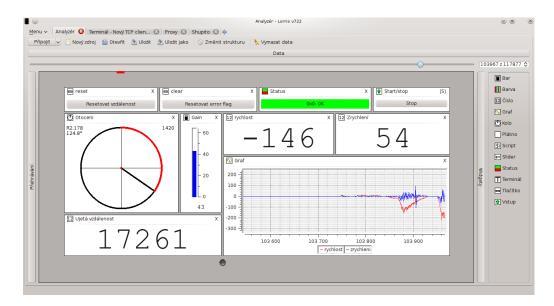
Obrázek 3: Upozornění o dostupné aktualizaci

V případě, že uživatel aktualizaci potvrdí, se Lorris ukončí a spustí se malý pomocný program, který stáhne novou verzi a nainstaluje ji. Zobrazuje při tom seznam změn oproti staré verzi.

Obrázek 4: Probíhající aktualizace

2 Modul: Analyzér

Obrázek 5: Modul analyzér

Tento modul parsuje data (strukturované do packetů) přicházející ze zařízení a zobrazuje je v grafických "widgetech". Zpracovaná data si aplikace ukládá do paměti – listování packety je možné pomocí posuvníku a boxu v horní části okna. Data (přijatá data, struktura packetů a rozestavení a nastavení widgetů) je také možné uložit do souboru a později zase v programu otevřít.

Struktura dat se nastavuje v samostatném dialogu (viz obrázek 7), kde je možno nastavit délku packetu, jeho endianness⁴, přitomnost hlavičky a její obsah – statická data ("start bajt"), délka packetu (pokud je proměnná), příkaz a ID zařízení. Podle příkazu a ID zařízení je možno později data filtrovat.

 $^{^4}Endianness$ – pořadí uložení bytů v paměti počítače

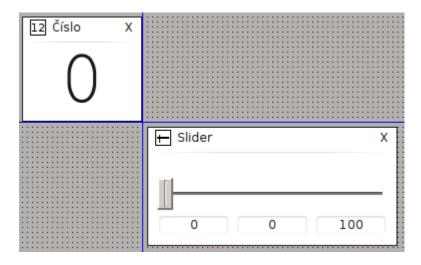
Po nastavení struktury se přijatá data začnou po packetech zobrazovat v horní části okna, a v pravé části se zobrazí sloupeček s dostupnými zobrazovacími widgety. Widgety se dají pomocí drag&drop principu "vytahat" na plochu v prostřední části okna. Data se k widgetu přiřadí taktéž pomocí drag&drop, tentokrát přetažení prvního bytu dat na widget.

Poté widget zobrazuje data tohoto bytu, nebo tento bajt bere jako první, pokud jsou data delší. Aby bylo možné zpětně poznat, který bajt je k widgetu přiřazen, je po najetí myši na widget červeně zvýrazněn.

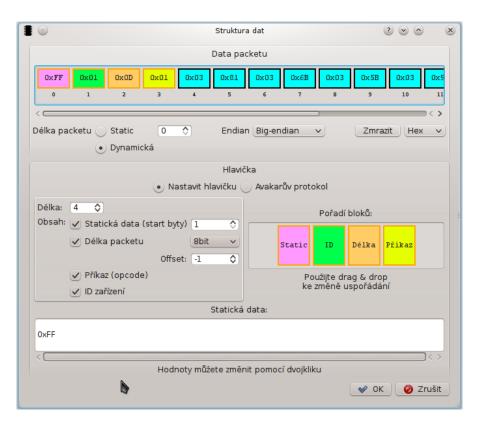
Nastavení widgetu jsou přistupná v kontextovém menu po pravém kliknutí myší na widget. Nastavit lze jméno a další parametry podle typu widgetu – podrobněji jsou možnosti nastavení popsány u jednotlivých widgetů. Widgety je taktéž možné "uzamknout", aby nebylo možné je zavřít, měnit jejich pozici a velikost.

Widgety je možné přesně rozmisťovat pomocí "přichytávání" k síti anebo k ostatním widgetům pomocí zarovnávacích čar (viz obrázek 6). Lze je také jednoduše a rychle duplikovat – stačí přemístit widget se stiknutou klávesou control.

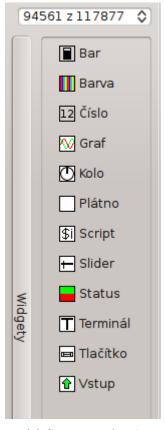
U některých widgetů se může hodit následující funkce: widgety je možné rychle zvětšit tak, aby zabraly celou viditelnou plochu pomocí gesta myšístačí widget chytit jako při přesouvání a "zatřepat" s ním zleva doprava. Při přesunutí se pak widget změnší na svoji původní velikost.

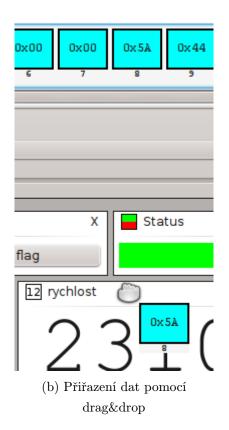
Obrázek 6: Zarovnávání widgetů pomocí sítě a čar

Obrázek 7: Dialog nastavení struktury dat

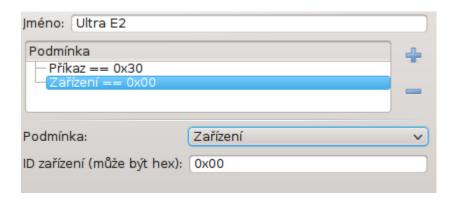
(a) Seznam widgetů

Obrázek 8: Widgety

2.1 Filtrování dat

Analyzér umí příchozí data filtrovat pomocí filtrů. Tyto filtry obsahují podmínky, podle kterých se určí, zda příchozí packet projde nebo ne.

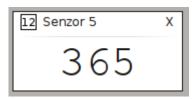
Obrázek 9: Nastavení filtrů

Podmínka může kontrolovat buďto příkaz nebo zařízení z hlavičky packetu, hodnotu bajtu v packetu nebo může spustit jednoduchý uživatelský script. Díky scriptu je možné napsat takřka jakoukoliv podmínku pro filtrování.

```
// Vraci true pokud ma projit, false pokud ne
function dataPass(data, dev, cmd) {
    return false;
}
```

Příklad 1: Script pro podmínku filtru

2.2 Widget: číslo

Obrázek 10: Widget: číslo

Tento widget dokáže zobrazovat celá čísla (se znaménkem i bez, 8 až 64

bitů dlouhé) a desetinná čisla (single-precision⁵, 32bit a 64bit). Widget dále dokáže zarovnat číslo na maximální délku jeho datového typu a formátovat ho těmito způsoby:

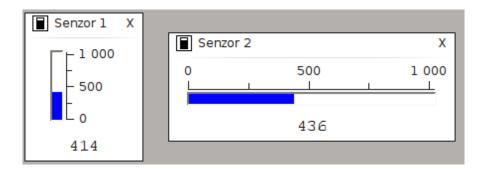
- Desítkový číslo v desítkové soustavě
- Desítkový s exponentem použije exponent pro zapsaní velkých čísel.
 Dostupné pouze pro desetinná čísla.
- Hexadecimální výpis v šestnáctkové soustavě. Dostupné pouze pro přirozená čísla.
- Binární zobrazí číslo ve dvojkové soustavě. Dostupné pouze pro přirozená čísla.

Další funkcí je přepočítávání hodnoty pomocí výrazu. Toto se hodí například u infračervených senzorů vzdálenosti, kdy se hodnota, kterou na senzoru naměří AD převodník, musí přepočítat pomocí určité rovnice abychom dostali hodnotu v centimetrech. Výraz může vypadat například takto:

kde %n je zástupná sekvence pro číslo, které by se jinak ve widgetu zobrazilo. Tento výraz je pro přepočítání vzdálenosti na centimetry podle hodnoty přečtené z infračerveného senzoru vzdálenosti Sharp GP2Y0A41.

 $^{^5\}mathrm{Standartn}$ í formát uložení desetinných čísel v jazyku C a dalších (standart IEEE 754-2008).

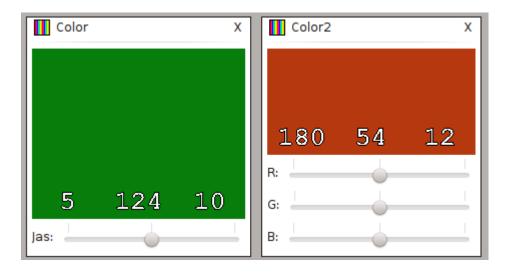
2.3 Widget: sloupcový bar

Obrázek 11: Widget: sloupcový bar

Widget zobrazuje hodnotu ve sloupcovém baru. Lze nastavit datový typ vstupních dat (stejně jako u čísla), orientaci (vertikální nebo horizontální) a rozmezí zobrazovaných hodnot. Stejně jako widget číslo také dokáže přepočívat hodnotu podle výrazu.

2.4 Widget: barva

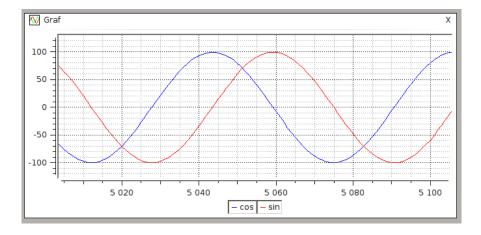
Obrázek 12: Widget: barva

Tento widget dokáže zobrazit příchozí hodnoty jako barevný obdélník. Podporované formáty:

- RGB (8b/kanál, 3x uint8)
- **RGB** (10b/kanál, 3x uint16)
- **RGB** (10b/kanál, 1x uint32)
- Odstíny šedé (8b/kanál, 1x uint8)
- Odstíny šedé (10b/kanál, 1x uint16)

Widget také dokáže provést korekci jasu všech barev zaráz nebo každé z barev RGB zvlášť.

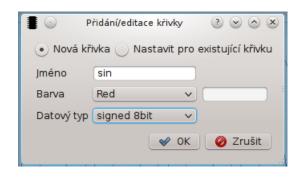
2.5 Widget: graf

Obrázek 13: Widget: graf

Widget graf zobrazuje hodnoty v grafu – na osu x se vynáší pořadí dat a na osu y hodnoty dat. Lze nastavovat jméno, barvu a datový typ křivky grafu, automatické posouvání grafu, velikost vzorku, měřítko os grafu a zobrazení legendy. Kliknutí na křivku grafu v legendě tuto křivku skryje.

Měřítko osy se ovládá otáčením kolečka myši po najetí kurzoru nad osu, po najetí do prostoru grafu se podobně ovládá měřítko celého grafu.

Obrázek 14: Dialog pro nastavení parametrů křivky grafu

2.6 Widget: script

Obrázek 15: Widget: script

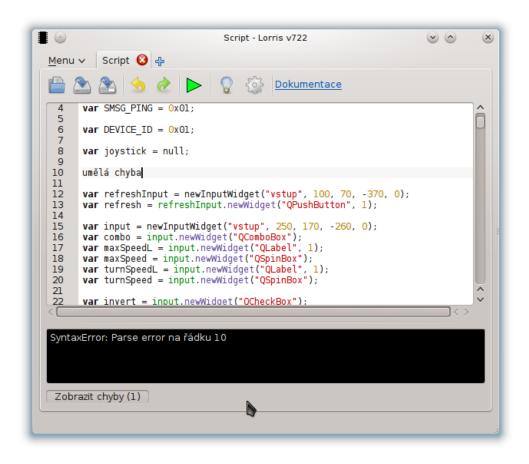
Tento widget umožňuje zpracovávání dat pomocí scriptu, který si napíše sám uživatel. Může při tom použít buďto Python nebo QtScript[8] (jazyk založený na standartu ECMAScript⁶, stejně jako JavaScript⁷, díky tomu jsou tyto jazyky velmi podobné). Script může zpracovávat příchozí data, reagovat na stisky kláves a posílat data do zařízení. Základní výstup může

 $^{^6}ECMAScript$ – scriptovací jazyk stadartu ECMA-262 a ISO/IEC 16262

⁷ JavaScript – objektově orientovaný skriptovací jazyk, používaný hlavně na webu

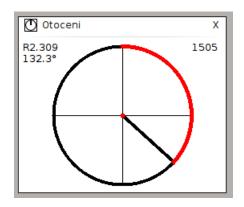
být zobrazen v terminálu (viz obrázek 15), je však možné využít ke zobrazování také ostatní widgety (číslo, bar, ...) – script si je vytvoří jako objekt a nastavuje do nich data. Reference k vestavěným funkcím, které lze použít ve scriptu, je v příloze A.

Editor scriptu má v sobě vestavěné ukázky kódu, například jak nastavit hodnotu existujícího widgetu *číslo*, jak odeslat data nebo jak reagovat na stisknutí klávesy (na obrázku 16 jsou skryté pod ikonkou žárovky). Je v něm také odkaz na automaticky generovanou dokumentaci, která je na adrese http://technika.junior.cz/docs/Lorris/.

Obrázek 16: Dialog pro nastavení zdrojového scriptu

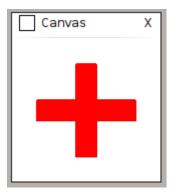
2.7 Widget: kolo

Obrázek 17: Widget: kolo

Widget kolo zobrazuje příchozí hodnotu jako úhel v kruhu, což se hodí například při zobrazování natočení kola robota. Dokáže zobrazit data přicházející jako úhel ve stupních, radiánech nebo jako číslo v určitém rozmezí (například enkodér s rozlišením 12 bitů vrací číslo od 0 do 4096).

2.8 Widget: plátno

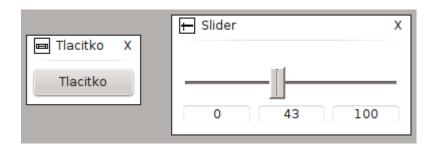
Obrázek 18: Widget: plátno

Plátno je widget který lze ovládat pouze ze scriptu a je určen ke kreslení 2D grafiky. Dokáže zobrazit čáry, obdélníky, kruhy a elipsy. V následujícím příkladu je kód pro nakreslení červeného kříže uprosřed widgetu.

```
Canvas.setLineColor("red");
Canvas.setFillColor("red");
// x, y, sirka, vyska
Canvas.drawRect(55, 10, 20, 110);
Canvas.drawRect(10, 55, 110, 20);
```

Příklad 2: Ovládání widgetu plátno

2.9 Widget: tlačítko a slider

Obrázek 19: Widgety tlačítko a slider

Tyto dva widgety pouze umožňují interakci se scriptem – po stisknutí tlačítka se zavolá metoda ve scriptu, ve které může uživatel například poslat příkaz do robota, při posunutí slideru se ve scriptu zavolá metoda, ve které může uživatel například změnit rychlost robota a podobně. Tlačítku lze nastavit klávesovou zkratku a slideru zkratku pro "zaostření", aby ho uživatel poté mohl posouvat pomocí šipek na klávesnici.

```
function Slider_valueChanged() {
    appendTerm("Hodnota slideru " + Slider.getValue() + "\n");
}

function Tlacitko_clicked() {
    appendTerm("Tlacitko stisknuto\n");
}
```

Příklad 3: Metody volané widgety slider a tlačítko

2.10 Widget: vstup

Obrázek 20: Widget vstup s nastavením joysticku

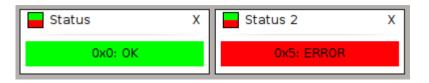
Tento widget je také určený k interakci se scriptem (tj. vstupu uživatele), přičemž script také určuje prvky rozhraní – widget je v základu prázdný a až script do něj přidá například tlačítko nebo textové pole. Tento widget je mírně složitější na obsluhu, ale lze díky němu použít všechny prveky UI, které Qt Framework obsahuje – tlačítka, posuvníky, textová pole, vysouvací seznamy a podobně. V příkladu 4 je script pro vytvoření prvků jako v obrázku 20.

```
// parametry: jmeno Qt widgetu, "stretch" hodnota
var joyList = joy_settings.newWidget("QComboBox");
var maxSpdLabel = joy_settings.newWidget("QLabel", 1);
var maxSpd = joy_settings.newWidget("QSpinBox");
var turnSpdLabel = joy_settings.newWidget("QLabel", 1);
var turnSpd = joy_settings.newWidget("QSpinBox");
var invert = input.newWidget("QCheckBox");

// Nastaveni textu do QLabel
maxSpdLabel.text = "Max speed:";
```

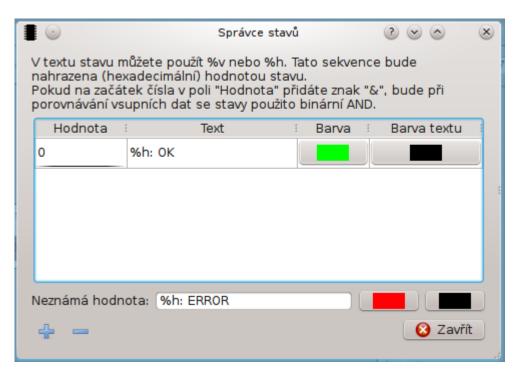
Příklad 4: Přidání prvků do widgetu vstup

2.11 Widget: status

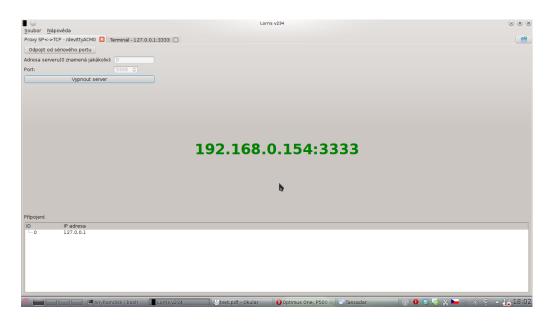
Obrázek 21: Widget status

Widget status je určený k zobrazování stavu například tlačítka (stisknuté/nestisknuté) nebo chybového stavu z enkodéru (0 = vše je v pořádku, ostatní čísla je možné dohledat v datasheetu enkodéru). Uživatel k příchozím hodnotám přiřadí jednotlivé stavy (text a barvu, viz obrázek 22) a widget je poté zobrazuje. Lze nastavit i "neznámou hodnotu", která se zobrazí pokud žádný z nadefinovaných stavů neodpovídá příchozí hodnotě.

Obrázek 22: Nastavení stavů

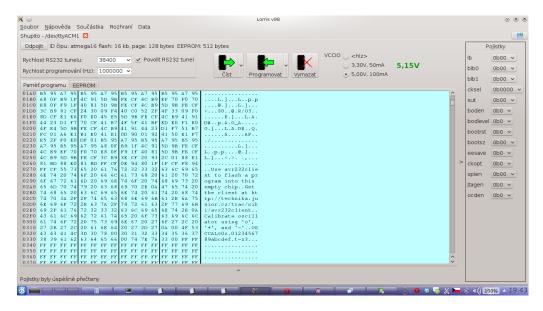
3 Modul: Proxy mezi sériovým portem a TCP socketem

Obrázek 23: Proxy mezi sériovým portem a TCP socketem

Jednoduchá proxy mezi sériovým portem a TCP socketem. Vytvoří server, na který je možné se připojit z Lorris nebo jiného programu na jiném počítači. Po připojení se přeposílají data ze sériového portu připojeným klientům a naopak.

4 Modul: Shupito

Obrázek 24: Modul Shupito

Shupito je programátor mikročipů vytvořený Martinem Vejnárem, který dokáže programovat mikrokontroléry pomocí ISP⁸, PDI⁹ a JTAG¹⁰ rozhraní.

Modul v mojí práci dokáže obsluhovat programátor Shupito – nastavovat výstupní napětí, číst a programovat paměť čipů (flash i EEPROM) a číst a měnit pojistky. Jako výstupní i vstupní data používá soubory ve formátu Intel HEX32¹¹. Způsob komunikace s programátorem je přenesen z oficiálního ovládacího programu[9], který je však na rozdíl od Lorris dostupný pouze pro MS Windows.

 $^{^8 {\}it In-system~programming}$ – rozhraní, které umožňuje programovat čipy bez dalšího zařízení přímo v desce plošného spoje.

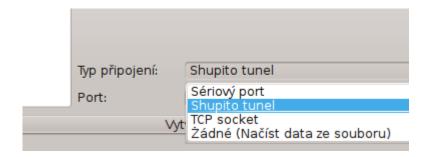
 $^{^9} Program \ and \ Debug \ Interface$ – rozhraní firmy Atmel umožňující programování čipů přímo na desce, podobně jako ISP

 $^{^{10}} Joint\ Test\ Action\ Group$ – rozhraní podle standartu IEEE 1149.1 umožňující mimo jiné programování a debugování čipů

 $^{^{11}}Intel\ HEX32$ – formát souborů obsahující paměť čipu

4.1 RS232 tunel

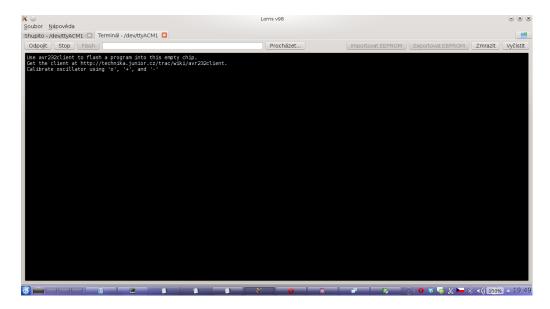
Shupito dokáže vytvořit tunel¹² pro RS232 linku z programovaného čipu do počítače. Lorris umí této funkce využít – aktivní tunel se zobrazí jako další typ připojení a je možné se na něj připojit v ostatních modulech.

Obrázek 25: Možnost Shupito Tunel v dialogu připojení k zařízení

 $^{^{12}\}mbox{P}\mbox{r}\mbox{ím\'e}$ spojení programovaného čipu a počítače přes programátor.

5 Modul: Terminál

Obrázek 26: Modul terminál

Klasický terminál – zobrazuje data přijatá přes sériový port a posílá stisky kláves. Je obohacený o podporu bootloaderu pro mikrokontroléry AVR ATmega (bootloader byl taktéž napsaný Martinem Vejnarem), který umožňuje jejich programování přes RS232 linku. Informace o protokolu bootloaderu jsem získal z oficiálního programu určeného k programování přes tento bootloader, avr232client.

6 Příklady použití

6.1 Testování barevného senzoru

Situace: Stavím robota do soutěže (Eurobot, RobotChallange, ...), ve které je možné se na herním poli orientovat podle barvy. Chci barevný senzor otestovat, proto jsem na nepájivém poli postavil jednoduchý obvod s čipem, na který je senzor připojený. Čip bude dávat senzoru pokyny k měření a vyčítat z něj RGB hodnoty, které následně pošle do RS232 linky.

Řešení: Program, který bude ze senzoru číst hodnoty naprogramuji do čipu pomocí programátoru Shupito, který také poskytne tunel pro RS232 linku. Na tento tunel se připojím modulem Analyzér, ve kterém díky widgetu "barva" mohu vidět barvu, kterou senzor rozpoznal.

Obrázek 27: Barva v modulu Analyzér

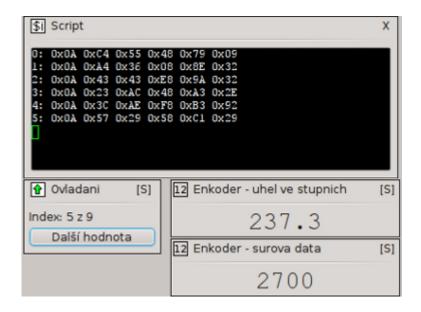
6.2 Testování enkodérů

Situace: Potřebuji otestovat přesnost magnetických enkodérů, které však odesílají data o úhlu natočení rozdělené v několika bajtech v takovém formátu, který znemožňuje použití např. terminálu.

Řešení: Nechci za tímto účelem stavět a programovat novou desku s dalším mikročipem, připojím tedy enkodér k počítači. V Lorris otevřu modul analyzér a ve widgetu "script" napíši jednoduchý script, který složí úhel do jednoho čísla a zobrazí ho ve widgetu "číslo".

```
000000000 0A C4 55 48 79 09 0A A4 36 08 8E 32 0A 43 43 E8 | ..UHy...6..2.CC.|
00000010 9A 32 0A 23 AC 48 A3 2E 0A 3C AE F8 B3 92 0A 57 | .2.#.H...<....V|
00000020 29 58 C1 29 0A 34 FD B8 DC 23 0A 47 21 08 E2 FC | )X.).4...#.G!...|
000000030 0A 23 CF 49 04 32 | .#.I.2|
```

Obrázek 28: Surová data z enkodérů s vyznačenými bajty, které obsahují úhel natočení

Obrázek 29: Data z enkodérů zpracovaná analyzérem

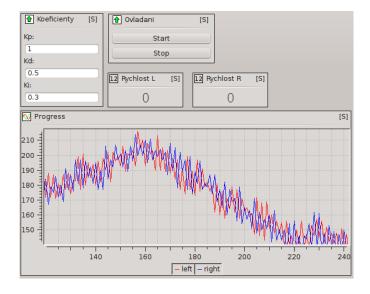
6.3 Ladění PID regulátoru

Situace: Robot kvůli rozdílnému výkonu motorů nejede rovně. Tento problém jsem se rozhodl řešit pomocí PID regulátoru, pro jehož správnou funkci je potřeba nastavit několik konstant.

Řešení: Program v robotovi mi posílá aktualní výkon motorů a nastavení konstant PID regulátoru a umožňuje přenastavení těchto konstant a ovládání robota. Tento program do robota nahrávám přes bluetooth pomocí modulu Terminál, protože čip má v sobě bootloader – díky tomu nemusím mít připojený programátor.

V modulu analyzér si zobrazím aktuální hodnoty PID regulátoru (jako číslo) a výkon motorů (jako graf či číslo). Do widgetu script napíši jednoduchý script, který po stisku kláves změní nastavení konstant regulátoru nebo rozjede/zastaví robota.

Tento postup jsem použil při ladění PID regulátoru robota 3pi[10] během přípravy na soutěž *Line Follower Standard*, která je součástí Robotického dne 2012[11].

Obrázek 30: Ladění PID regulátoru

6.4 Vývoj robota pro soutěž Eurobot 2011

V minulém roce jsem se zúčastnil soutěže Eurobot[12]. Cíl soutěže je každý rok jiný, v minulém ročníku bylo cílem hrát něco jako zjednodušené šachy. Herní hřiště bylo rozděleno na barevnou šachovnici a leželi na něm "pěšci" (žluté disky), které měli roboti posouvat na políčka svojí barvy, případně z nich stavět věže. Vyhrával robot s největším počtem bodů, které získával za pěšce na polích svojí barvy a postavené věže. Roboti navíc musí mít vyřešenou detekci soupeře, aby do sebe nenaráželi (např. pomocí ultrazvukových měřičů vzdálenosti). Kompletní pravidla, výsledková listina a další informace jsou na webu ročníku 2011[13].

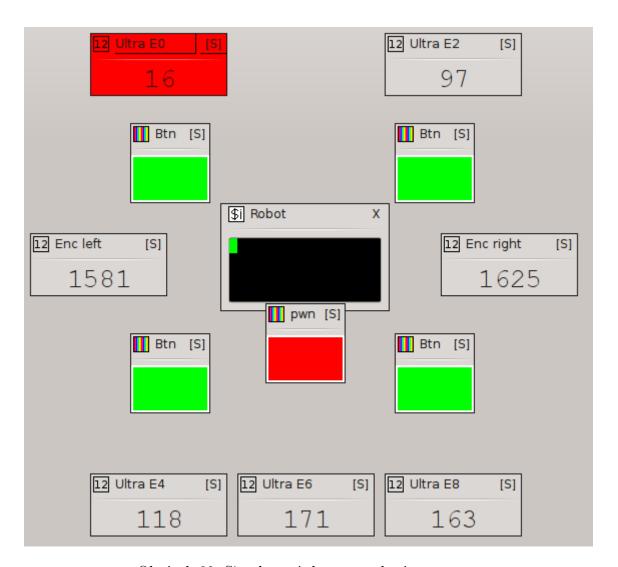
Robot našeho týmu byl poměrně jednoduchý, přesto však obsahoval 5 ultrazvukových měřáků vzdálenosti, dva enkodéry a 5 tlačítek (detekce nárazu na mantinel a pěšce, kterého mohl robot převážet). Tyto senzory produkují poměrně značné množství dat, které se v terminálu zobrazuje nepřehledně.

```
Odpojit Stop Flash

[12:28:50] Encoder event 13 setted
[12:28:50] Sending packet SMSG_SET_MOVEMENT lenght 2
[12:28:50] Button adr 2 status 1
[12:28:50] range e6 105
[12:28:50] set motor pwr left 127 right 127
[12:28:50] range e8 233
[12:28:50] range f8 124
[12:28:51] range e2 112
[12:28:51] range e4 106
[12:28:51] range e6 105
```

Obrázek 31: Data z robota v terminálu

Zkušenost s programováním a laděním robota byla jedním z hlavních důvodů pro výběr zvoleného tématu práce. S použitím programu Lorris by se mohla tato data zobrazovat například takto:

Obrázek 32: Simulovaná data v analyzéru

Všechny widgety jsou rozmístěné stejně jako na robotovi – 2 ultrazvuky měří vzdálenost vepředu, 3 vzadu; tlačítka pro detekci mantinelu jsou na každém rohu, tlačítko uvnitř robota ověřuje, zda robot nabral pěšce a enkodéry na obou kolech měří ujetou vzdálenost.

Widget script s názvem "Robot" uprostřed reprezentuje tělo robota. Widgety číslo s názvy "Ultra E0...8" ukazují vzdálenost z ultrazvukových měřáků. Ve widgetu "Ultra E0" je vzdálenost menší než 25 cm, což je hra-

niční vzdálenost, po které se robot zastaví, aby nevrazil do soupeře – aby widget na tuto skutečnost upozornil, má červené pozadí.

Widgety barva s názvy "btn" jsou tlačítka značící náraz do mantinelu a "pwn" je tlačítko, které se stiskne, pokud je v robotovi pěšec. Tlačítko, které má zelenou barvu, není stisklé, tlačítko s červenou barvou stisklé je.

Poslední widgety $\check{c}islo$ s názvy "Enc left" a "Enc right" vypisují ujetou vzdálenost z enkodérů pravého a levého kola.

Obrázek 33: Náš robot Davidskončil na 4. místě v celostátním kole soutěže Eurobot 2011

Závěr

Vytvořená aplikace splňuje všechny stanovené požadavky:

- ✓ 1. Možnost zpracovávat data přicházející ze zařízení a přehledně je zobrazovat
- ✓ 2. Podpora co nejvíce formátů příchozích dat
- 3. Snadné a rychlé používání
- ✓ 4. Možnost běhu i na jiných systémech než je MS Windows
- ✓ 5. Co možná nejnižší cena program je dostupný zdarma
- ✓ 6. Snadná rozšířitelnost (ideálně otevřený zdrojový kód)
- ✓ 7. Nezávislost na další aplikaci (např. MS Office Excel)

Program navíc výrazně přesáhl původní cíle – mimo zobrazování dat dokáže posílat data i zpět do zařízení, programovat mikročipy a vytvořit proxy mezi sériovým portem a TCP socketem. Ve srovnání s nalezenými programy s podobným zaměřením (viz úvod) je také jediný, který umožňuje uživateli napsat vlastní script pro parsování dat.

Přestože se jedná o zcela nový software, byl již použit při testování barevného senzoru, ladění PID regulátoru pro robota na sledování čáry a je používán pro ovládání programátoru Shupito. Další možnosti použití jsou uvedeny v kapitole 6.

Aplikace je nadále vyvíjena, mohu prakticky donekonečna přídávat buďto další typy widgetů do modulu Analyzér (například kompas, směrový kříž, ...) nebo celé nové moduly (například ovládání robota pomocí joysticku). Program má v současné době (19.4.2012) asi 15 a půl tisíce řádků kódu (bez knihoven třetích stran). Zdrojové kódy a instruktážní video jsou přiloženy na CD.

tassadar@tass-ntb:~/Lorris\$ 166 text files. 166 unique files. 18 files ignored.	cloc sr	С		
http://cloc.sourceforge.net	v 1.55	T=1.0 s (148.0	files/s, 23142.0	lines/s)
Language	files	blank	comment	code
C++ C/C++ Header	73 75	2857 1147	1800 1663	11997 3678
SUM:	148	4004	3463	15675

Obrázek 34: Počet řádků spočítaný programem CLOC[14]

Kromě přidávání dalších vlastností do tohoto programu bych v budoucnu rád vytvořil podobný program (hlavně vlastnosti modulu Analyzér) pro přenosná zařízení (chytrý mobilní telefon či tablet), protože pro tato zařízení žádná taková aplikace v současné době neexistuje a chtěl bych vyzkoušet programování pro tyto platformy (zejména pro Google Android[15]).

PŘÍLOHA A:

Reference k widgetu script

Widget *script* umožňuje parsování dat pomocí scriptu, který se píše v Qt-Scriptu, který je založený na standartu ECMAScript, na kterém je založený JavaScript. Jazyk je hodně podobný JavaScriptu a většinou můžete použít jeho referenci. Tento text předpokládá alespoň základní znalost JavaScriptu nebo podobného programovacího jazyku.

- http://en.wikipedia.org/wiki/ECMAScript
- https://qt-project.org/doc/qt-4.8/scripting.html
- http://www.w3schools.com/jsref/default.asp JS reference

Základní script

Script by měl obsahovat následující dvě funkce (ale nemusí, pokud je nepoužívá):

```
1 function onDataChanged(data, dev, cmd, index) {
2    return "";
3 }
4
5 function onKeyPress(key) {
6
7 }
```

Listing 1: Základní script

onDataChanged(data, dev, cmd, index) je volána při změně pozice v datech (tj. když přijdou nová data nebo uživatel pohne posuvníkem historie). Může vracet string, který se přidá do terminálu.

• data – pole s Integery obsahující příchozí data

- dev Integer s ID zařízení (může být definováno v hlavičce packetu
 pokud není, dev se rovná -1)
- cmd Integer s ID příkazu (může být definováno v hlavičce packetu
 pokud není, cmd se rovná -1)
- index Integer s indexem packetu v příchozích datech.

onKeyPress(key) je volána po stisku klávesy v terminálu. Tato funkce by neměla vracet nic.

• key – String se stisknutou klávesou

Dostupné funkce

Jsou dostupné základní javascriptové knihovny (Math, Date, ...) a samotná Lorris poskytuje další rozšiřující funkce.

• appendTerm(string) – přidá do terminálu text.

```
function onKeyPress(key) {
    appendTerm(key); // vypise _key_ do terminalu
}
```

Listing 2: Vypsání stisknutých kláves do terminálu

• clearTerm() – vyčistí terminál.

```
function onKeyPress(key) {
   if(key == "c")
       clearTerm(); // vycisti terminal
   else
       appendTerm(key); // vypise _key_ do terminalu
}
```

Listing 3: Vypsání stisk
nutých kláves do terminálu a jeho vyčištění po stisku kláves
y ${\bf C}$

• sendData(pole Integerů) – pošle data do zařizení

```
function onKeyPress(key) {
    sendData(new Array(key.charCodeAt(0)));
}
```

Listing 4: Poslání ASCII kódu stisknuté klávesy

 newXXXXWidget() – tato funkce potřebuje o něco obsáhlejší popis, který je v následující kapitole

Vytvoření widgetu

Script může vytvořit všechny ostatní typy widgetů a posílat do nich data. Samotných funkcí je několik, každá vytvoří jiný typ widgetu:

- newNumberWidget(...) vytvoří widget číslo
- newBarWidget(...) vytvoří widget sloupcový bar
- newColorWidget(...) vytvoří widget barva
- newGraphWidget(...) vytvoří widget graf
- newInputWidget(...) vytvoří widget vstup (dostupný pouze ze scriptu)

Všechny tyto funkce mají stejné parametry a vrací object widgetu.

```
newXXXXWidget("jméno");
newXXXXWidget("jméno", šířka, výška);
newXXXXWidget("jméno", šířka, výška, Xoffset, Yoffset);
```

- jméno String, jméno widgetu, zobrazí se v titulku
- šířka Integer, šířka widgetu v pixelech. Může být 0, poté se zvolí minimální velikost.

- výška Integer, výška widgetu v pixelech. Může být 0, poté se zvolí minimální velikost.
- Xoffset Integer, vodorovná vzdálenost v pixelech od levého horního rohu mateřského ScriptWidgetu. Může být 0, widget se poté vytvoří v levém horním rohu aktuálně viditelné plochy.
- Yoffset Integer, svislá vzdálenost v pixelech od levého horního rohu mateřského ScriptWidgetu. Může být 0, widget se poté vytvoří v levém horním rohu aktuálně viditelné plochy.

```
var cislo = newNumberWidget("rychlost", 200, 100, -250, 0);

function onDataChanged(data, dev, cmd, index) {
    cislo.setValue(data[0]);
    return "";
}
```

Příklad 5: Vytvoření widgetu *číslo* a nastavení jeho hodnoty z příchozích dat

Dostupné funkce widgetů

Objekt widgetu je podtřídou třídy z Qt Frameworku QWidget – díky tomu může používat jeho vlastnosti a sloty. Popis vlastností najdete v Qt referenci¹³ v kapitole "Properties" a ve scriptu se používají takto:

```
1 var cislo = newNumberWidget("rychlost", 200, 100, -250, 0);
2 cislo.width = 40; // nastaveni sirky widgetu
```

Listing 5: Vytvoření widgetu *číslo* a nastaveni vlastnosti "width"

¹³http://qt-project.org/doc/qt-4.7/qwidget.html#propertySection

Popis slotů je taktéž v Qt referenci, tentokrát pod kapitolou "Public slots". Používají se jako metody:

```
1 var cislo = newNumberWidget("rychlost", 200, 100, -250, 0);
2 cislo.setDisabled(true); // znemozneni interakce s widgetem
```

Listing 6: Vytvoření widgetu *číslo* a použití slotu

Kromě těchto zděděných vlastností a funkcí má každý typ widgetu své vlastní.

Widget číslo

• setValue(Integer nebo double) - Nastaví hodnotu widgetu

```
var cislo = newNumberWidget("test cislo", 200, 100, -250, 0);
cislo.setValue(40);
...
cislo.setValue(3.14);
```

Listing 7: Nastavení hodnoty widgetu číslo

Widget sloupcový bar

- setValue(Integer) Nastaví hodnotu widgetu
- setRange(Integer min, Integer max) Nastaví minimální a maximální hodnotu widgetu
- rotationSelected(Integer) Nastaví rotaci sloupce. 0 pro svislou, 1 pro vodorovnou

```
1 var bar = newBarWidget("test bar");
2 bar.setRange(0, 100); // rozmezi hodnot 0 az 100
3 bar.setValue(45); // nastaveni hodnoty na 45
4 bar.rotationSelected(1); // otoceni na vodorovno
```

Listing 8: Nastavení hodnot widgetu sloupcový bar

Widget barva

- setValue(Integer r, Integer g, Integer b) Nastaví barvu z hodnot RGB (každá 0 až 255)
- setValue(String barva) Nastaví barvu z hex hodnoty jako v HTML (např. #FF0000 pro červenou)

```
var bar = newColorWidget("test barva");
bar.setValue(255, 255, 0);

bar.setValue("#00FF00");
```

Listing 9: Nastavení hodnot widgetu barva

Widget graf

Tento widget se od ostatních poměrně výrazně liší – je třeba nejdříve vytvořit křivku až té nastavovat hodnoty. Funkce samotného widgetu graf jsou tyto:

- addCurve(String jméno, String barva) Vytvoří a vrátí novou křivku. barva může být buďto html název (např. red, blue) nebo HTML hex zápis (např. #FF0000)
- setAxisScale(bool proX, double min, double max) Nastaví měřítko os. proX je true pokud nastavujete měřítko osy x

- updateVisibleArea() Přesune pohled na nejvyšší hodnotu osy x
 addCurve(String jméno, String barva) vrátí křivku, která má tyto funkce:
 - addPoint(Integer index, double hodnota) Vloží bod křivky. index určuje pořadí bodů (bod s indexem 0 bude vždy před bodem s indexem 50, i když bude vložen až po něm). Pokud bod se stejným indexem už existuje, je jeho hodnota změněna
 - clear() Smaže všechny body křivky

```
1 var graf = newGraphWidget("graf", 400, 250, -420, 0);
2 graf.setAxisScale(false, -105, 105); // meritko osy y
  graf.setAxisScale(true, 0, 200); // meritko osy x
5 // vytvoreni krivky sin
  var sin = graf.addCurve("sin", "blue");
  // pridani bodu do krivky sin
9 \text{ var sinVal} = 0;
10 for(var i = 0; i < 500; ++i)
11 {
12
       sin.addPoint(i, Math.sin(sinVal)*100);
13
       sinVal += 0.1;
14 }
15 // presunuti na posledni hodnotu krivky
16 graf.updateVisibleArea();
```

Listing 10: Zobrazení křivky funkce sinus ve widgetu graf

Widget vstup

Tento widget lze vytvořit pouze ze scriptu a umí zobrazit a ovládat většinu Qt widgetů¹⁴, například tlačítko (QPushButton), zaškrtávací políčko (QCheckBox)

¹⁴http://qt-project.org/doc/qt-4.7/widgets-and-layouts.html

či textové políčko (QLineEdit). Dokumentace k těmto widgetům je v Qt referenci, opět můžete používat vlastnosti ("Properties") a funkce ("Public slots").

Funkce widgetu vstup:

 newWidget(String jméno, Integer roztahování = 0) – Vytvoří a vrátí nový QWidget. jméno musí být jméno třídy widgetu, například QPushButton, QCheckBox nebo QLineEdit. roztahování značí jak moc se bude widget roztahovat oproti ostatním.

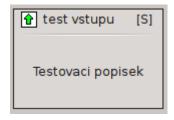
```
var vstup = newInputWidget("test vstupu", 150, 100, -160, 0);
var label = vstup.newWidget("QLabel", 1);

// zarovnani textu na stred.
// 0x0080 a 0x0004 jsou konstanty Qt Frameworku
// Qt::AlignHCenter a Qt::AlignVCenter
label.alignment = 0x0080 | 0x0004;

// nastaveni textu
label.text = "Testovaci popisek";
```

Listing 11: Widget vstup – vytvoření QLabel

Widget vytvořený tímto příkladem vypadá takto:

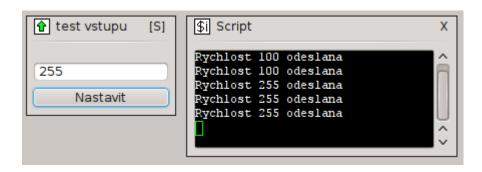

Obrázek 35: Widget *vstup* – vytvoření QLabel

QtScript podporuje i využití principu signálů a slotů, díky tomu lze ve scriptu reagovat například na stisknutí tlačítka.

```
var vstup = newInputWidget("test vstupu", 150, 100, -160, 0);
2
  var rychlost = vstup.newWidget("QLineEdit");
3
  rychlost.text = "100";
  var btn = vstup.newWidget("QPushButton", 1);
  btn.text = "Nastavit";
  function posliRychlost()
10
11
       var speed = parseInt(rychlost.text);
12
       sendData(new Array(speed));
13
       appendTerm("Rychlost " + speed + "odeslana\n");
14
15 // Pripojeni signalu "clicked" na slot posliRychlost()
16 btn.clicked.connect(posliRychlost);
```

Listing 12: Widget vstup – tlačítko

Obrázek 36: Widget vstup – tlačítko

Pár věcí, na které je třeba při programování myslet

- Widgety vytvořené ze scriptu se neukládájí do datového souboru po načtení se vytvoří znovu, bez dat.
- Stav proměnných ve scritptu se zatím neukládá do souboru.
- Po stisknutí "Ok" nebo "Použít" v dialogu nastavení scritpu se script načte znovu staré widgety se smažou a vytvoří nové, bez dat.
- Jazyk nemá žádné pojistky proti "špatnému" kódu pokud ve scritpu bude nekonečná smyčka, Lorris prostě zamrzne

PŘÍLOHA B:

Knihovny třetích stran

- Qwt[16] je knihovna pro Qt Framework obsahující tzv. widgety pro
 aplikace technického charakteru grafy, sloucové ukazatele, kompasy
 a podobně. Ve svojí práci zatím z této knihovny používám pouze graf
 (v modulu analyzéru).
- **QExtSerialPort**[17] poskytuje připojení k sériovému portu a také dokáže vypsat seznam nalezených portů v počítačí.
- QHexEdit2[18] je hex editor použitý v modulu programátoru Shupito na zobrazování obsahu paměti. V této knihovně jsem upravoval několik málo drobností, týkajících se především vzhledu.

PŘÍLOHA C:

Licence

Lorris je dostupný pod licencí GNU GPLv3[19], licence použitých programů a knihoven jsou následující:

- Qt Framework je distribuován pod licencí GNU LGPLv2.1[20]
- Qwt je distribuováno pod Qwt license[21], která je založená na GNU LGPLv2.1
- **QExtSerialPort** je distribuován pod The New BSD License[22]
- QHexEdit2 je distribuován pod licencí GNU LGPLv2.1
- avr232client je distribuován pod licencí Boost Software License v1.0[23]

Všechny tyto licence umožňují svobodné používání a šíření kódu.

PŘÍLOHA D:

Reference

```
[1] SerialChart – Analyse and chart serial data from RS-232 COM ports 
http://code.google.com/p/serialchart/
(Stav ke dni 6.3.2012)
```

- [2] WinWedge RS232 data collection software http://www.taltech.com/products/winwedge/ (Stav ke dni 6.3.2012)
- [3] Advanced Serial Data Logger http://www.aggsoft.com/serial-data-logger.htm (Stav ke dni 6.3.2012)
- [4] StampPlot Pro Graphical Data Acquisition and Control http://www.selmaware.com/stampplot/index.htm (Stav ke dni 6.3.2012)
- [5] Qt Cross-platform application and UI framework http://qt.nokia.com/(Stav ke dni 6.3.2012)
- [6] Debian Linux The Universal Operating System http://www.debian.org/(Stav ke dni 6.3.2012)
- [7] GitHub Social Coding https://github.com (Stav ke dni 6.3.2012)
- [8] Making Applications Scriptable http://qt-project.org/doc/qt-4.8/scripting.html (Stav ke dni 13.3.2012)

```
[9] avr232client
    http://technika.junior.cz/trac/wiki/avr232client
    (Stav ke dni 6.3.2012)
[10] Pololu 3pi Robot
    http://www.pololu.com/catalog/product/975
    (Stav ke dni 18.4.2012)
[11] Robotický den 2012
    http://www.roboticday.org/cz/
    (Stav ke dni 18.4.2012)
[12] Eurobot
    http://www.eurobot.cz/
    (Stav ke dni 6.3.2012)
[13] Eurobot 2011
    http://www.eurobot.cz/eurobot2011.php
    (Stav ke dni 6.3.2012)
[14] CLOC – Count Lines of Code
    http://cloc.sourceforge.net/
    (Stav ke dni 8.3.2012)
[15] Google Android – Operační systém pro chytré telefony
    http://www.android.com/
    (Stav ke dni 8.3.2012)
[16] Qwt – Qt Widgets for Technical Applications
    http://qwt.sourceforge.net/
    (Stav ke dni 6.3.2012)
[17] QExtSerialPort – Qt interface class for old fashioned serial ports
    http://code.google.com/p/qextserialport/
    (Stav ke dni 6.3.2012)
```

- [18] QHexEdit2 Binary Editor for Qt http://code.google.com/p/qhexedit2/ (Stav ke dni 6.3.2012)
- [19] GNU General Public License v3 http://gplv3.fsf.org/ (Stav ke dni 6.3.2012)
- [20] GNU Lesser General Public License v2.1 http://www.gnu.org/licenses/lgpl-2.1.html (Stav ke dni 6.3.2012)
- [21] Qwt license http://qwt.sourceforge.net/qwtlicense.html (Stav ke dni 6.3.2012)
- [22] The New BSD License http://www.opensource.org/licenses/bsd-license.php (Stav ke dni 6.3.2012)
- [23] The Boost Software License http://www.boost.org/users/license.html (Stav ke dni 6.3.2012)

PŘÍLOHA E:

Seznam obrázků

1	Dialog vytvoření panelu	7
2	Ukázka rozdělení okna na více částí	7
3	Upozornění o dostupné aktualizaci	8
4	Probíhající aktualizace	9
5	Modul analyzér	10
6	Zarovnávání widgetů pomocí sítě a čar	12
7	Dialog nastavení struktury dat	12
8	Widgety	13
9	Nastavení filtrů	14
10	Widget: číslo	14
11	Widget: sloupcový bar	16
12	Widget: barva	16
13	Widget: graf	17
14	Dialog pro nastavení parametrů křivky grafu	18
15	Widget: script	18
16	Dialog pro nastavení zdrojového scriptu	19
17	Widget: kolo	20
18	Widget: plátno	20
19	Widgety tlačítko a slider	21
20	Widget $vstup$ s nastavením joysticku	22
21	Widget status	23
22	Nastavení stavů	24
23	Proxy mezi sériovým portem a TCP socketem	25
24	Modul Shupito	26
25	Možnost Shupito Tunel v dialogu připojení k zařízení	27
26	Modul terminál	28
27	Barva v modulu Analyzér	29

28	Surová data z enkodérů s vyznačenými bajty, které obsahují	
	úhel natočení	30
29	Data z enkodérů zpracovaná analyzérem	30
30	Ladění PID regulátoru	31
31	Data z robota v terminálu	32
32	Simulovaná data v analyzéru	33
33	Náš robot $David$ skončil na 4. místě v celostátním kole sou-	
	těže Eurobot 2011	34
34	Počet řádků spočítaný programem $\mathrm{CLOC}[14]$	36
35	Widget $vstup$ – vytvoření QLabel	44
36	Widget $vstup$ – tlačítko	45